

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2015

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. mai 2014.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for rusmisbruk og psykisk lidelse (ROP)		
Lokalisering:	Sykehuset Innlandet HF		
<p>Tjenestens innhold: <i>Nasjonale kompetansetjenester er et virkemiddel for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde. Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.</i></p>			
Ja Nei Ikke oppgitt			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?	X		
<p>Kommentar:</p> <p>Det er forutsatt at alle godkjente nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten er kjent og likeverdig tilgjengelig for alle potensielle brukere. Dette omfatter både pasienter, pårørende helsepersonell og publikum for øvrig. Som ledd i dette er det utarbeidet en beskrivelse av den enkelte godkjente nasjonale tjeneste. Tjenestens beskrivelse er revidert i 2015.</p>			
<p>Kvalitetssystem: <i>Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste, er å utvikle og heve kvaliteten på de leverte tjenestene i hele utrednings- og behandlingsforløpet. For å kunne ivareta dette skal nasjonale kompetansetjenester etablere system for å kunne overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.</i></p>			
Ja Nei Ikke oppgitt			
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?		X	
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?		X	
<p>Kommentar:</p> <p>Det fremgår av årsrapport at tjenesten ikke har et system for å overvåke behandlingsresultater innenfor tjenestens ansvarsområde. Referansegruppens tilbakemelding er at tjenesten har</p>			

vurdert å opprette et medisinsk kvalitetsregister for rusbehandling.

Det er et overordnet krav om at alle nasjonale tjenester skal ha et system for å måle effekt av de tiltak som iverksettes. Nasjonale tjenester etableres for å utvikle og heve kvaliteten på utredning og behandling innenfor tjenestens ansvarsområde. For å kunne iverksette tiltak og måle effekt av disse, forutsettes det at tjenesten har et system for å overvåke utredning og behandling. Noen tjenester tar mål av seg til å etablere nasjonale medisinske kvalitetsregistre, mens andre utvikler andre type kvalitetsregistre, biobanker m.m.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?	X		

Kommentar:

Det rapporteres om stor forskningsproduksjon. Det vises til en rekke publiserte vitenskapelige artikler og forskningsprosjekter som pågår.

Tjenesten deltar i både nasjonale og internasjonale forskernettverk.

Det fremgår at de aller fleste av de forskningsprosjekt som pågår kun involverer egen helseregion. Det henstilles om at nye forskningsprosjekt som iverksettes trekker med personell fra andre helseregioner og fra andre deler av helsetjenesten. Se begrunnelse over.

Kompetansespredning:

En nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke etablert for å bygge opp og spre kompetanse. Dette skal skje innenfor en rimelig tidshorison. For å oppnå ønsket effekt innenfor en tidsplan, kreves et systematisk arbeid. Alle nasjonale kompetansetjenester skal derfor utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/karlegging av behov og virkemiddel, og er et verktøy til å oppnå tjenestens resultatmål.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?	X		

Kommentar:

Tjenesten deltar i grunn-, etter- og videreutdanning av helsepersonell og rapporterer om betydelig aktivitet knyttet til kompetansespredning til helsepersonell, pasienter, pårørende og

allmennheten.

Tjenesten har etablert egen internettside som årlig har mange besøkende. Tjenesten har fokus på etablering av faglige nettverk og har etablert kontakt og samarbeid med andre nasjonale tjenester med tilstøtende ansvarsområde og andre ressursmiljøer.

Referansegruppen påpeker at denne tjenesten har hatt større virksomhet utenfor egen region enn innenfor egen region. Dette er i tråd med intensjonen.

Tjenesten vurderer bruk av ulike kanaler, feks Facebook. Det er viktig i den sammenheng å huske på at ikke alle ønsker å logge seg inn for å få informasjon. Mest mulig informasjon bør derfor være tilgjengelig på åpent nett. Direktoratet ser at denne tjenesten også har husket på de som ikke er på internett.

Resultatmål:

Nasjonale kompetansetjenester etableres for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison t. Kompetansetjenesten skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådde resultat. Resultatmål for tjenesten skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		

Kommentar:

Det er utarbeidet resultatmål for tjenesten. Disse oppfattes å være både av mer kortsiktig og langsiktig karakter.

Det er viktig å utarbeide resultatmål som kan måles. I beskrivelsen av tjenesten fremgår det at «tjenesten skal etablere faglige nettverk i hver helseregion som på sikt kan ivareta tjenestens oppgaver lokalt». Dette er et eksempel på et slikt resultatmål.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppens fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		

Har referansegruppen brukerrepresentasjon?	X		
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?	X		

Kommentar:

Tjenesten har en bredt sammensatt faglig referansegruppe. Referansegruppen har godkjent tjenestens årsrapport. Det vises til referansegruppens tilbakemelding.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.

Denne nasjonale kompetansetjenesten drives i tråd med intensjonen.

Å få på plass et kvalitetssystem for å overvåke behandlingsresultater innenfor tjenestens ansvarsområde bør være en prioritert oppgave fremover.

Direktoratet minner om at det i tråd med regelverk for etablering og drift av nasjonale tjenester er varslet at det skal gjennomføres en mer helhetlig gjennomgang av nasjonale tjenester i 2017. Tjenestens oppfyllelse av krav iht regelverk og dokumentert effekt av tjenesten vil være sentralt for denne gjennomgangen.

Konklusjon: Tjenesten anbefales videreført